

Sygnatura akt I C 542/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 23 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Izabela Korpik

Protokolant: po. stażysty Weronika Kowalska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 23 czerwca 2017 r. w Poznaniu sprawy z powództwa

D. N. (...)z siedzibą w W.

przeciwko

S. Z.

o zapłatę

1. powództwo oddała;
2. kosztami procesu obciąża powoda.

/-/ SSO Izabela Korpik

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 28 grudnia 2016 roku, wniesionym do tutejszego Sądu w dniu 4 stycznia 2017 roku (data nadania w placówce pocztowej – k. 61) powód D. N. (...)z siedzibą w W. domagał się zasądzenia od pozwanego S. Z. kwoty 823 875,79 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepasanych i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

Uzasadniając swoje stanowisko powód wskazał, że źródłem jego roszczenia jest nieuiszczona przez pozwanego należność wynikająca z umowy kredytu zawartej między pozwanym a pierwotnym wierzycielem (...) Bank S.A., z którym powód zawarł umowę cesji wierzytelności. Z uwagi na fakt, że pozwany nie wywiązywał się ze spełnienia należnego świadczenia i nie zapłacił kwoty, do uiszczenia której był zobowiązany pozwem należy uznać za uzasadniony.

W dniu 27 lutego 2017 roku Sąd Okręgowy w Poznaniu wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym orzekł zgodnie z żądaniem pozwu (k. 81).

Pismem z dnia 27 marca 2017 roku sprzeciw od powyższego nakazu wniósł pozwany, który zaskarżył go w całości i domagał się oddalenia powództwa oraz zasądzenia od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych (k. 40).

W pierwszej kolejności pozwany podniósł zarzut przedawnienia – podnosił, że po wypowiedzeniu umowy roszczenie stało się wymagalne w dniu 1 maja 2013 roku, zatem roszczenie przedawniło się w dniu 1 maja 2016 roku, tymczasem powód wystąpił z niniejszym pozwem w dniu 31 stycznia 2017 roku, z ostrożności procesowej powód podniósł zarzut nieudowodnienia wysokości roszczenia oraz istnienia samego zadłużenia. Pozwany podał, że inicjator procesu, określając wartość przedmiotu sporu wskazał kwotę 823 875,79 zł jako należność główną (kapitał), jednak w żaden

sposób nie wykazał, co składa się na tę sumę, skoro w umowie kredytowej kwota kapitału została określona na 736 417,14 zł. Zaznaczył także, że przedłożona do akt umowa przelewu wierzytelności jest nieprecyzyjna, z załącznika dotyczącego zestawienia zbytych wierzytelności hipotecznych wynika, że przelew ten dotyczy umowy z dnia 14 grudnia 2009 roku, której kapitał wynosi 823 875,79 zł, kiedy w istocie umowa została zawarta w dniu 25 listopada 2009 roku, a całkowita kwota umowy wynosiła 736 417,14 zł.

W toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 25 listopada 2009 roku pozwany S. Z. zawarł z (...) Bank S.A. z siedzibą w W. umowę kredytu hipotecznego na zakup nieruchomości o numerze (...) na łączną kwotę 736 417,14 zł. Całkowity koszt kredytu na dzień sporządzenia umowy wynosił 1 571 302,99 zł, pozwany zobowiązany był do spłaty należności w 360 różnych miesięcznych ratach.

Zabezpieczeniem powyższej umowy było ustanowienie hipoteki zwykłej na kwotę 736 417,14 zł oraz hipoteki kaucyjnej do kwoty 515 492 zł na cały okres kredytu na nieruchomości zabudowanej położonej na os. (...) w P., dla której Sąd Rejonowy P. (...)w P. prowadzi księgę wieczystą nr (...).

W dniu 11 grudnia 2009 roku wydano dyspozycję uruchomienia środków do umowy kredytu. Pozwany od dnia uruchomienia kredytu wpłacił na rzecz banku kwotę ponad 106 053,26 zł.

Z uwagi na fakt, iż S. Z. nie wywiązywał się z postanowień umownych pismem z dnia 15 marca 2013 roku (...) Bank S.A. wypowiedział umowę kredytu z zachowaniem 30 –dniowego terminu wypowiedzenia.

Dowód: kopia umowy kredytu wraz z aneksami (k.5-12, 14-16), dyspozycja uruchomienia kredytu (k. 13), oświadczenie o ustanowieniu hipoteki (k. 17-19), kopia odpisu zwykłego księgi wieczystej, na której ustanowiono hipotekę (k. 20-21), kopia wypowiedzenia umowy (k. 22), kopie potwierdzeń przelewów (k. 42-65), harmonogram spłat (k. 66-67)

W dniu 30 grudnia 2015 roku (...) Bank S.A. z siedzibą w W. zawarł z pozwanym D. N. (...)z siedzibą w W. umowę przelewu wierzytelności, przedmiotem której był sprzedaż portfela wierzytelności przysługującego Zbywcy z tytułu zawartych umów kredytowych (§ 2 pkt 1 umowy). Z Załącznika do umowy wynikało, że jedną ze sprzedanych wierzytelności była wierzytelność w stosunku do S. Z. w związku z umową z dnia 14 grudnia 2009 roku o numerze (...).

Dowód: kopia przelewu wierzytelności (k. 23-24, 26-27), kopia KRS pierwotnego wierzyciela (k. 36-51)

Pismem z dnia 22 czerwca 2016 roku spółka (...), działając w imieniu Powoda zawiadomiła pozwanego o cesji wierzytelności z dnia 30 grudnia 2015 roku oraz wezwała do spłaty zaległości w łącznej kwocie 1 163 116,95 zł w terminie do 5 lipca 2016 roku.

Dowód: zawiadomienie o dokonanej cesji (k. 33-34)

W dniu 2 stycznia 2017 roku powód sporządził wyciąg z rachunku funduszu inwestycyjnego, z którego wynikało, iż wysokość zadłużenia pozwanego wynosi 1 193 769,65 zł.

Dowód: wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu (k. 35)

Podstawę niniejszego rozstrzygnięcia stanowiły dokumenty dołączone do akt niniejszego postępowania, pozwoliły one na ustalenie istotnych faktów. Ich wiarygodność i autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron, a i Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu.

Na rozprawie w dniu 26 maja 2017 roku Sąd oddalił wniosek powoda o wezwanie wierzyciela pierwotnego do przedłożenia historii spłat dokonywanych przez pozwanego oraz oddalił wniosek powoda o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu księgowości i bankowości na okoliczność ustalenia wysokości należności pozwanego względem powoda. Wnioski te podlegały oddaleniu wobec niewykazania przez powoda skutecznie dokonanej cesji w wyniku której powód mógł dochodzić należności określonych w pozwie zbędne stało się ustalenie wysokości przedmiotowej należności .

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się nieuzasadnione i jako takie zostało oddalone.

Powód, by uzyskać korzystne dla siebie rozstrzygnięcie winien uzasadnić swoje roszczenie zarówno co do zasady, jak i co do wysokości. W pierwszej kolejności zobowiązany był do wskazania, że skutecznie nabył wierzytelność pierwotnego wierzyciela w stosunku do pozwanego, by następnie wykazać, że prawidłowo obliczył dochodzoną pozew kwotę.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. – Prawo Bankowe (tekst jedn. Dz. U. 2002, nr 75 poz. 665 z późn. zm.) przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych

z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Wedle regulacji z art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Z kolei § 2 art. 509 k.c. stanowi, iż wraz

z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Celem i skutkiem przelewu jest przejście wierzytelności na nabywcę i utrata jej przez cedenta – zbywcę. Przelew powoduje więc, że cedent przestaje być wierzycielem, a staje się nim cesjonariusz. Dotychczasowy wierzyciel zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki go wiązał z dłużnikiem. Cesjonariusz nabywa wierzytelność w takim zakresie i stanie, w jakim znajdowała się ona w chwili dokonania przelewu. Zmienia się tylko osoba wierzyciela, czyli osoby uprawnionej do żądania spełnienia świadczenia.

W wyniku przelewu w rozumieniu art. 509 k.c. przechodzi na nabywcę ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki wiązał go z dłużnikiem. Innymi słowy, stosunek zobowiązaniowy nie ulega zmianie, natomiast zmienia się osoba uczestnicząca w nim po stronie wierzyciela - co zostało wskazane wprost w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2001 r (I CKN 379/00).

W niniejszej sprawie poza sporem stało, że pozwany zawarł z ówczesnym (...) Bank S.A. w dniu 25 listopada 2009 roku umowę kredytu z całkowitą kwotą kredytu 736 417,14 zł. Powód, by wykazać swoją legitymację do występowania w niniejszym procesie w charakterze powoda winien więc udowodnić, że uprawnienie do dochodzenia powyższej należności skutecznie na niego przeszło.

Jak wynika z lektury dołączonych przez powoda załączników – w szczególności umowy cesji wierzytelności wraz z załącznikiem stanowiącym spis zbytego zadłużenia – powód nie udowodnił, by nabył wierzytelność w stosunku do pozwanego wynikającą z umowy z dnia 25 listopada 2009 roku. W załączniku do umowy przelewu (k. 26) wyszczególnione jest wprawdzie, że umową tą objęta jest wierzytelność przysługująca w stosunku do pozwanego S. Z., nie zgadzają się jednak pozostałe istotne elementy. Po pierwsze w załączniku tym wskazano, że umowa kredytu została zawarta w dniu 14 grudnia 2009 roku (kiedy sam powód dołączył kopię umowy kredytowej z dnia 25 listopada 2009 rok), po wtóre określono, że kapitał wymagalny wynosi 823 875,79 zł, zaś z umowy kredytu wynika wprost, że całkowita kwota kredytu to 736 417,14 zł. Wobec tych rozbieżności, które Sąd uznał za istotne, nie sposób było uznać,

iż powód skutecznie nabył wierzytelność względem pozwanego. Sąd podkreśla przy tym, że dokumenty związane ze sprzedażą wierzytelności i załączniki potwierdzające zbycie konkretnych długów mają szczególnie doniosły charakter i powinny być sporządzane z największą starannością. Całkowicie niedopuszczalną jest sytuacja, w której z umowy sprzedaży wierzytelności i ze spisu wierzytelności nie wynika jednoznacznie, która wierzytelność została zbyta. Różne daty zawarcia umowy wykluczają możliwość ustalenia, że doszło do skutecznej cesji wierzytelności związanej z umową z dnia 25 listopada 2009 roku, skoro z załącznika do umowy cesji wynika, że chodzi o umowę z dnia 14 grudnia 2009 roku. Okoliczność ta nie może być zaś domniemana, lecz poparta odpowiednimi dokumentami.

W oparciu o tak przedstawione dowody nie sposób ustalić przejścia wierzytelności z tej konkretnej umowy kredytu, z której wywodzone jest roszczenie pozwu.

Podkreślić w tym miejscu należy, że ciężar udowodnienia faktów istotnych z punktu widzenia wymagań regulacji z art. 509 k.c., w tym i dotyczących zarówno istnienia, jak i treści stosunku zobowiązaniowego, jaki wiązał dotychczasowego wierzyciela z dłużnikiem, spoczywał na osobie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne, zgodnie z art. 6 k.c. Zgodnie bowiem z treścią art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W doktrynie oraz judykaturze zgodnie przyjmuje się, że istnieją dwa aspekty pojęcia ciężaru dowodu, a mianowicie procesowy dotyczący powinności stron procesu cywilnego w zakresie przedstawiania dowodów potrzebnych dla rozstrzygnięcia sprawy wynikający z treści art. 3 i art. 232 k.p.c. oraz aspekt materialnoprawny dotyczący negatywnych skutków związanych, w myśl przepisów prawa cywilnego, z nieudowodnieniem przez stronę faktów, z których wywodzi ona skutki prawne. Konsekwencją niewykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia sprawy. W związku z tym strona, która nie udowodniła przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskalaby aktywnym i efektywnym działaniem. Strony obowiązane są przedstawiać dowody na potwierdzenie każdego z dokładnie określonych, wymagających udowodnienia faktów, z których wywodzą swoje żądania lub inne skutki prawne. W procesie cywilnym zawsze zachodzi związek między tym, co strona twierdzi, a tym jakie okoliczności faktyczne może i w ostatecznym wyniku musi udowodnić stosownie do zasad funkcjonujących w danym systemie prawa procesowego (por. K. Piasecki „Rozkład ciężaru dowodu w sprawach cywilnych z elementem zagranicznym” Nowe Prawo 1980r. nr 7-8 str.65).

W niniejszej sprawie powód na potwierdzenie przelewu wierzytelności przedłożył również wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego z dnia 2 stycznia 2017 roku (k. 35). Zgodnie z art. 194 ust. 2 u.f.i. wyciągi z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego nie mają jednak mocy dokumentu urzędowego, a jedynie stanowią dokument prywatny z art. 245 k.p.c., który stanowi dowód wyłącznie tego, iż osoba, która go podpisała złożyła zawarte w dokumencie oświadczenie. Wyciąg z ksiąg rachunkowych potwierdza zatem fakt zaistnienia cesji wierzytelności, natomiast nie stanowi dowodu na skuteczność tej cesji oraz istnienia i wysokości nabytej wierzytelności. Okoliczności te, w razie ich kwestionowania przez stronę przeciwną, powinien udowodnić powód. Dowód z dokumentu prywatnego może stanowić podstawę ustaleń faktycznych i wyrokowania w sprawie, ale jego materialna moc zależy od jego treści merytorycznej, a o tym rozstrzyga sąd według ogólnych zasad oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c., tak słusznie Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 września 2011 r., II CSK 712/10, Lex 1129100). Dopiero wynikiem tej oceny jest przyznanie lub odmówienie dowodowi z dokumentu waloru wiarygodności, ze stosownymi konsekwencjami w zakresie jego znaczenia dla ustalenia podstawy faktycznej orzeczenia. Sąd Okręgowy przyjmuje, że dane ujmowane w księgach rachunkowych funduszu i w wyciągu

z tych ksiąg mogą stanowić dowód jedynie tego, że określonej kwoty wierzytelność jest wpisana w księgach rachunkowych względem określonego dłużnika na podstawie opisanego w tych księgach zdarzenia, na przykład właśnie cesji wierzytelności. Dokumenty te potwierdzają więc sam fakt zdarzenia w postaci cesji wierzytelności, ale nie stanowią one dowodu na skuteczność dokonanej cesji wierzytelności, a tym bardziej istnienia i wysokości nabytej wierzytelności. Wskazane okoliczności, w razie ich kwestionowania przez stronę przeciwną, powinien wykazać, zgodnie z art. 6 k.c. odpowiednimi dowodami fundusz (tak słusznie Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 czerwca 2013 r., V CSK 329/12, Lex 1375500).

W przedstawionych okolicznościach, dochodzący praw powód, nie przekonał Sądu, co do faktów, z których wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne i nie przedstawiał dokumentów, z których wynikałoby istnienie i wysokość przysługującego mu względem pozwanej roszczenia. W konsekwencji, żądanie pozwu nie zasługuje na uwzględnienie, o czym Sąd orzekł w sentencji wyroku.

Ubocznie Sąd wskazuje, że z uwagi na fakt, że powód nie wykazał jakoby nabył wierzytelność wynikającą z umowy kredytu z dnia 25 listopada 2009 roku, bezcelowym było badanie zarzutu przedawnienia.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie 98 §1 i 3 k.p.c., statuującego zasadę odpowiedzialności za wynik procesu w odniesieniu do kosztów i zobowiązującego stronę przegrywającą do zwrotu kosztów postępowania stronie wygrywającej. Ponieważ jednak powództwo zostało oddalone, a zatem pozwany wygrał w całości i nie wykazał aby poniósł jakiegokolwiek koszty, kosztami procesu należało w zakresie przez nią poniesionym obciążyć stronę powodową.

SSO Izabela Korpik